

УДК: 635.5

Шевченко Аліса Анатоліївна

Кандидат економічних наук,
Доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеського державного аграрного університету
ORCID 0000-0002-3581-7884
Alisochka1978@gmail.com

Петренко Ольга Павлівна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеського державного аграрного університету
ORCID 0000-0001-9722-3785
leka_m@ukr.net

Донцов Андрій Юрійович

здобувач освітнього ступеня «Магістр»,
спеціальності 051 «Економіка»
Одеського державного аграрного університету
andrii.dontsov@yahoo.com

РОЗВИТОК ПТАХІВНИЦТВА В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Анотація

В статті досліджено сучасний стан галузі птахівництва в Україні. Розглянуто місце держави на світовому ринку продукції птахівництва, як одного з найбільших експортерів. Досліджено динаміку поголів'я та структури птиці в Україні за останні п'ять років. Установлено основні фактори впливу на розвиток ринку продукції птахівництва в Україні. На основі проведеного дослідження було визначено слабкі сторони та основні загрози функціонування підприємств галузі птахівництва в умовах невизначеності. З метою покращення розвитку виробництва продукції птахівництва в Україні було виділено перспективні напрямки щодо стійкого розвитку галузі.

Ключові слова: *птахівництво, виробництво м'яса птиці, сучасні тенденції, поголів'я птиці, ефективність виробництва, стратегія, інституційно-економічні заходи, інноваційні технології.*

UDC: 635.5

Shevchenko Alisa A.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
of the Department of Economic Theory and Economics
of Enterprises Odessa State Agrarian University
ORCID 0000-0002-3581-7884
Alisochka1978@gmail.com

Petrenko Olga P.,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
of the Department of Economic Theory and Economics
of Enterprises Odessa State Agrarian University

ORCID [0000-0001-9722-3785](https://orcid.org/0000-0001-9722-3785)

leka_m@ukr.net

Dontsov Andriy Y.

holder of the Master's degree
specialty 051 "Economics"
Odessa State Agrarian University

andrii.dontsov@yahoo.com

UKRAINIAN POULTRY: THREATS AND PROSPECTS

Abstract

The purpose of the article is to consider the current state of the poultry industry in Ukraine, identifying threats and further prospects for development.

The scientific novelty. Considered the state's place in the world market of poultry products, as one of the largest exporters. The dynamics of the poultry population and structure in Ukraine over the past five years were studied and it was determined how the events of 2022 affected the production of poultry products. It has been established that the sustainable development of the poultry industry in Ukraine requires constant monitoring of factors that shape the competitiveness of products with a plan to ensure food security. The need to adapt the industry to favorable trends and market conditions, as well as the importance of current analysis aimed at ensuring the stable and effective development of poultry farming in Ukraine, is determined. Based on the evaluation of the factors influencing the enterprise, such weak points of the enterprise were identified as: a narrow range of products; high prices for compound feed; narrow specialization; ecological aspects; workforce. Among the threats to the industry are: unfavorable economic and political situation in the country; decrease in the price of products; increased competition; rising inflation rates.

Conclusions. In order to improve the development of the production of poultry products in Ukraine, promising directions for the sustainable development of the industry were highlighted. Namely: balancing production and supply of products in accordance with demand; the transition of industry enterprises to an innovation-oriented development model; support for the development of the internal distribution network of industry enterprises to ensure coverage of new markets; overcoming environmental problems and implementing environmentally friendly practices in production; settlement of issues with the provision of feed of own production; use of high quality products; improvement of management processes and optimization of costs to reduce vulnerability to changes in legislation and economic factors; development of strategies to reduce the impact of competition and external threats by strengthening the company's weaknesses.

Key words: poultry farming, poultry meat production, modern trends, poultry population, production efficiency, strategy, institutional and economic measures, innovative technologies.

Вступ. Птахівництво в Україні є важливою галуззю сільськогосподарського виробництва з великим потенціалом для подальшого розвитку та забезпечення економічних і продовольчих потреб країни. Галузь вже пережила карантинні обмеження 2020 року і наразі функціонує в умовах війни. Окупація областей України, обстріли, порушення логістики та активна мобілізація чоловіків до ЗСУ є викликами для стабільної роботи підприємств. В умовах воєнного стану галузь стикається з численними загрозами, які вимагають невідкладної уваги та вирішення.

Швидкий розвиток птахівництва є закономірністю, оскільки галузь найбільш продуктивна в тваринництві, при цьому має відносно невисокі затрати на працю та корми. Вирощування курей, гусей, індиків та інших птахів — актуальне питанням для вирішення проблеми продовольчої безпеки в Україні, що дозволяє впоратися з певними викликами на цьому шляху.

Зростання експорту м'яса птиці свідчить про конкурентоспроможність українських виробників на міжнародних ринках. Проте, важливо враховувати, що темпи росту виробництва продукції птахівництва в Україні залишаються низькими, що може вплинути на економічну ефективність галузі. Тому актуальним є подальше обговорення та обґрунтування напрямків розвитку птахівництва, з урахуванням стану та кон'юнктури галузі як на внутрішніх, так і на міжнародних ринках. Отже, сучасний стан птахівництва в Україні відображає як успіхи, так і загрози, з якими галузь стикається. Саме збалансований розвиток птахівництва та вирішення економічних та екологічних питань є ключовими завданнями для забезпечення стабільного та прибуткового функціонування цієї галузі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значущість тематики наукової публікації розкривається у працях багатьох вчених – економістів. Зокрема Савченко Т. В. Саванчук Т.М. здійснили аналіз тенденцій виробництва продукції птахівництва в розрізі регіонів України та вивчили фактори впливу на діяльність підприємств галузі птахівництва [1].

Беженар І. М. та Васюта Т. М. в своєму дослідженні розкрили перспективні напрями підвищення конкурентоспроможності продукції даної галузі на світовому ринку, які полягають у сертифікації якості відповідно до світових стандартів, що дозволить виробнику активніше просувати свою продукцію та розширювати ринки збуту [2].

Полегенька М. А. звертає увагу на необхідність впровадження механізації і автоматизації процесів, оптимізації кормової бази та поліпшення умов утримання відповідно до ветеринарно-санітарних норм з метою прискореного розвитку і насичення внутрішнього ринку високоякісною продукцією галузі [3].

Савченко Т. В. виявила фактори формування пропозиції на регіональних ринках продукції птахівництва [4]. Стефанів О.Б. здійснив оцінку стану ринку

продукції птахівництва в Україні та проаналізував співвідношення ціни і якості продукції [5].

Отже, аналіз останніх досліджень засвідчує увагу вчених даним проблематиці. Птахівництво розвивається досить швидкими темпами та потребує постійної уваги та дослідження змін під впливом глобалізаційних змін. Проте, багато питань, пов'язаних з підвищенням ефективності, функціонування підприємств під час невизначеності, залишаються невирішеними і вимагають подальшого аналізу.

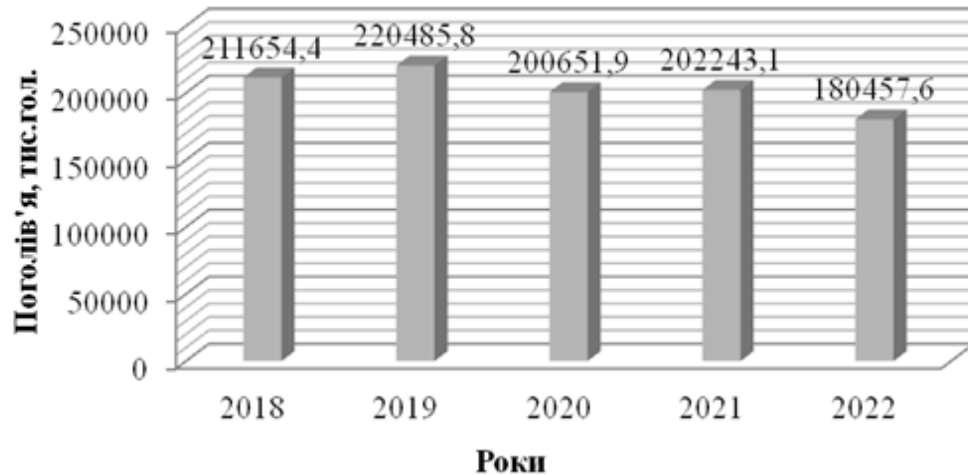
Метою дослідження є розгляд сучасного стану галузі птахівництва в Україні з виявленням загроз та подальших перспектив розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Протягом 2022-2023 років, в умовах війни та активних бойових дій, птахівництво України зіткнулося із серйозними втратами. Тим не менше, експортерам вдалося зберегти стабільність за рахунок підвищення світових цін на продукцію птахівництва. У 2022 році Україна експортувала 417,2 тис. тон продукції галузі птахівництва, що на 9% менше, ніж попереднього року. Проте вартість експорту зросла на 20% і становила 858,8 млн. доларів. Варто зазначити, що ця динаміка обумовлена підвищенням цін на продукцію.

Україна залишається активним гравцем на світовому ринку, утримуючи 9-те місце серед найбільших експортерів продукції птахівництва, що становить 2,4% від світового експорту. Зміна географії постачань та зростання світових цін сприяли підтримці цінності продукції. Хоча в березні 2022 року експорт м'яса птиці помітно скоротився через блокаду портів, відбулося збільшення поставок на європейські ринки, що сприяло збільшенню обсягу експорту до країн ЄС.

Важливо відзначити, що імпорт м'яса птиці в Україну зменшився вдвічі у 2022 році і становив 54,8 тис. тонн. Проте експертами прогнозується подальший ріст імпорту, що свідчить про стійкий попит на продукцію. Найбільшими імпортерами української курятини є Нідерланди, Саудівська Аравія та Словаччина. Українські виробники зберігають потенціал для подальших поставок на світовий ринок, надалі розширюючи географію постачань [6].

Важливим аспектом для аналізу сучасного стану сільськогосподарського птахівництва в Україні є аналіз зміни поголів'я птиці, оскільки воно визначає обсяг виробництва м'яса, яєць та інших продуктів цієї галузі (рис.1).

Рис.1. Поголів'я птиці в Україні станом на кінець року, тис. голів

Джерело: сформовано авторами на основі даних статистичного щорічника [7]

З показників, що наведені на рисунку 1 видно, що в Україні за останні п'ять років спостерігаються коливання кількості поголів'я птиці. Попри позитивні тенденції у зростанні поголів'я в 2019 та 2021 роках, спостерігається зменшення поголів'я у 2022 році проти 2021 року на 21785,2 тис. голів. Ці коливання пов'язані з різними економічними та соціокультурними чинниками, а також впливом світових подій, таких як пандемія COVID-19 та російська військова агресія проти України.

Так, до 24 лютого 2022 року український агрохолдинг UkrLandFarming володів 11 птахофабриками. На початку березня 2022 року був втрачений птахокомплекс Херсонської області, найбільша птахофабрика в Європі - «Чорнобаївська» та «Чорнобаївка нова». Внаслідок захоплення частини території України російсько-окупаційними військами комплекс втратив енергозабезпечення та виробничі потужності. Було унеможливлено транспортування працівників до місць роботи, догляд та годування птиці, вивезення готової продукції. Як наслідок, від спраги та голоду загинуло близько 4,5 мільйона курей.

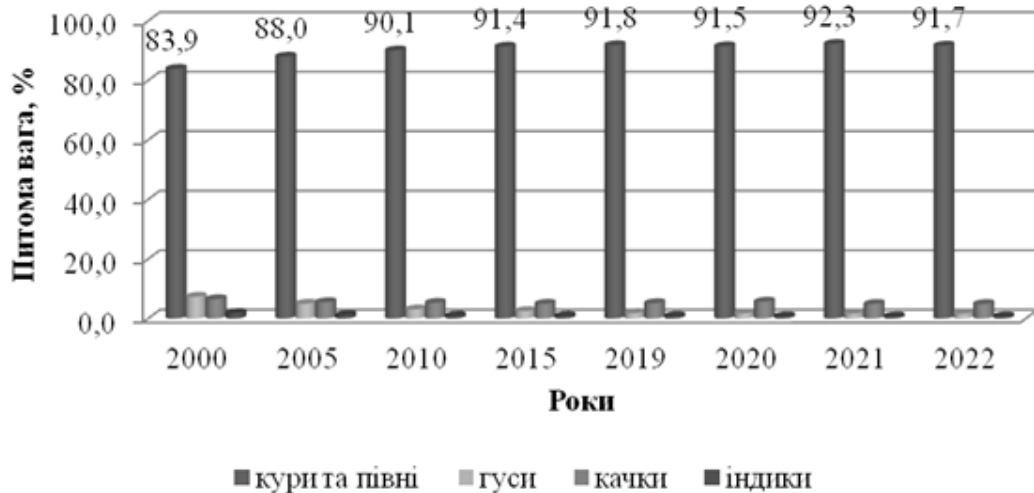
В місті Снігурівка, Миколаївської області була розбомблена птахофабрика «Ареал-Снігурівка». Було зупинено виробництво в Миколаєві, Волновасі та Бахмуті. Також не працюють Київська птахофабрика, яка була розбомблена, та пошкоджена Макарівська.

З початку травня 2022 року окупаційні війська почали ледь не щодня обстрілювали ракетами й артилерією птахофабрику «Фенікс», це одна з найпотужніших птахофабрик на Донеччині, яка щодня продукувала по пів мільйона яєць. Через це там загинуло близько 800 тис голів молоді та дорослої птиці.

Ці події масштабно вплинули на об'єми виробництва продукції птахівництва в Україні. Наразі невідома інформація з приводу точної кількості малих підприємств, які були зруйновані або втратили свою працездатність в результаті воєнних подій. За таких умов, відновлення виробництва свійської птиці та продукції птахівництва в Україні стає надзвичайно важливим завданням. Гостро стає необхідність сприяння відновленню птахоферм, а також державної підтримки цієї галузі від подальших негативних впливів війни.

Сталий розвиток галузі птахівництва України потребує постійного моніторингу факторів, які формують конкурентоспроможність продукції з метою забезпечення продовольчої безпеки країни.

Тому розглянемо структуру видів птахів в галузі (рис. 2).

Рис. 2. Питома вага видів птиці до загального поголів'я, %

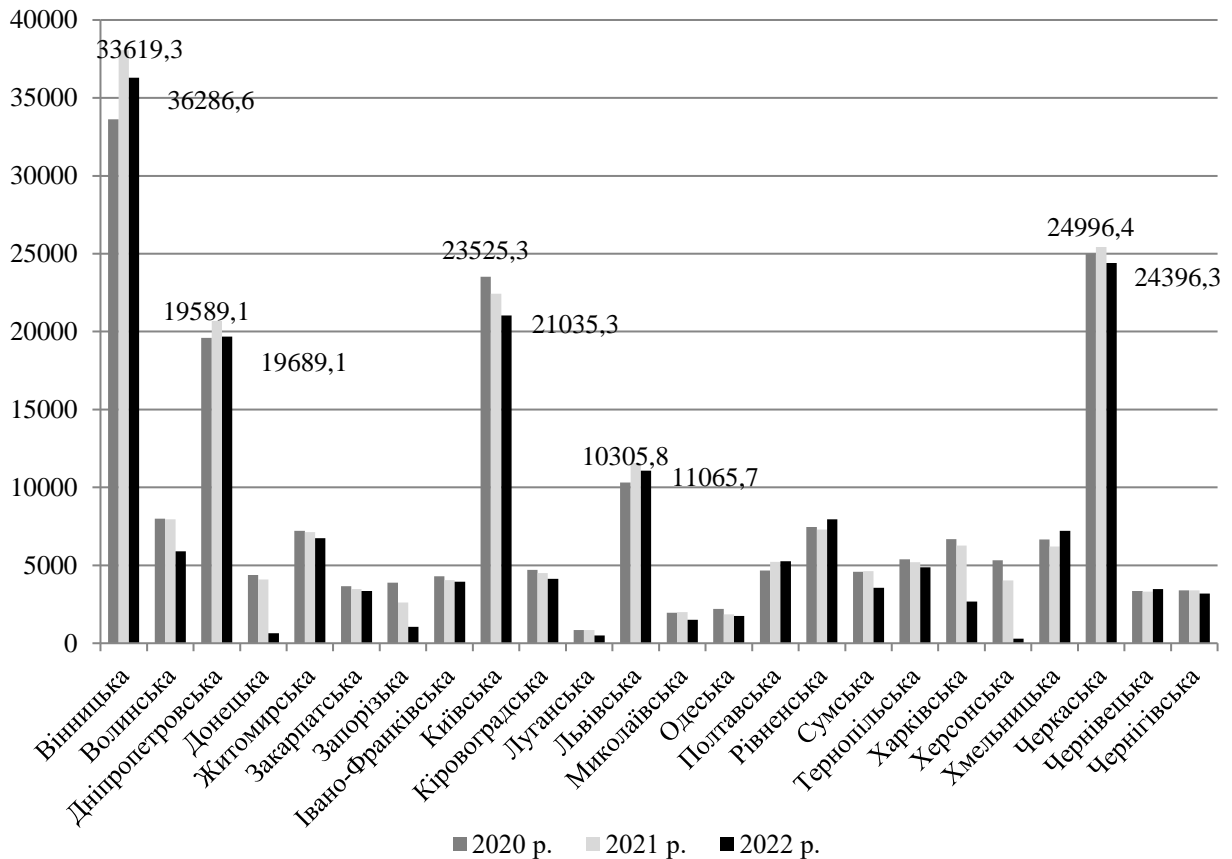
Джерело: сформовано авторами на основі даних статистичного щорічника [7]

Як видно з даних на рис. 2, в структурі поголів'я птиці в Україні основну частку займають кури та півні: від 83,9 % у 2000 році до 92,3 % у 2021 році. Частка гусей, качок та індиків у загальній структурі поголів'я птахів в Україні є незначною. Частка гусей змінилася з 7,3 % у 2000 році до 1,7 % у 2022 році (за рахунок зростання частки курей та півнів); частка качок за вказаний період зменшилась із 6,5 % до 4,9 %, а частка індиків — із 1,8 % до 0,8 %.

Ці зміни вказують на необхідність адаптації галузі до споживчих тенденцій та ринкових умов, а також на важливість постійного моніторингу та аналізу, спрямованого на забезпечення стабільного та ефективного розвитку птахівництва в Україні.

За останні роки, розподіл поголів'я птиці за регіонами в Україні має свої особливості (рис. 3). У п'ятірку лідерів з наявного поголів'я за період 2020-2022 роки увійшли Вінницька, Черкаська, Київська, Дніпропетровська та Львівська області. У більшості областей у 2022 році проти 2020 року спостерігається скорочення поголів'я птиці, а в Полтавській, Рівненській, Хмельницькій та Чернівецькій областях виявлено зростання чисельності птиці. У 2022 році у

Вінницькій області було зосереджено 36286,6 тис голів птиці, тому область зайняла перше місце за кількістю поголів'я. Водночас, області, які залишаються стратегічно важливими у виробництві, такі як Черкаська з 24396,3 тис голів і Київська з 21035,3 тис голів, також мають у наявності значне поголів'я птиці.

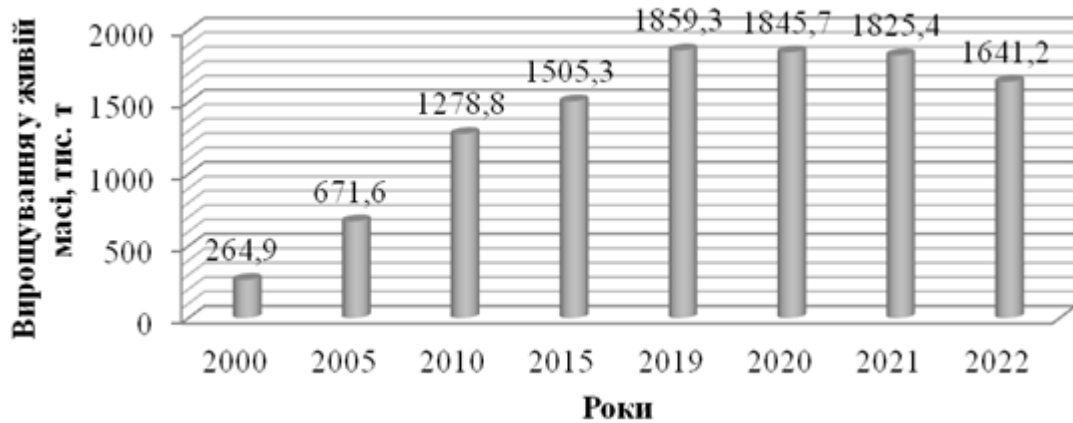

Рис.3. Наявне поголів'я птиці в розрізі областей, тис. голів

Джерело: сформовано авторами на основі даних статистичного щорічника [7]

Відмітимо, що в південному регіоні України сконцентровано незначне поголів'я птиці у 2022 році: Одеська область – 1745 тис голів, Херсонська область – 298,5 тис голів і в Миколаївській області – 1513,5 тис голів.

На протязі 2000 - 2019 років (рис.4) вирощування птиці в Україні в живій масі зросло (більш як у 7 разів) і 2019 рік є найпродуктивнішим із показників (1859,3 тис т). У 2022 році спостерігаємо скорочення обсягів вирощування птиці в живій масі у порівнянні з 2019 роком на 12 %.

Рис. 4. Вирощування птиці в Україні в живій масі, тис т

Джерело: сформовано авторами на основі даних статистичного щорічника [7]

Позитивним є те, що виробництво м'яса птиці за вісім місяців 2023 року збільшилось на 3,8% у порівнянні з попереднім роком. Маса птиці, реалізованої на забій, становила 732,8 тис тонн проти 706,1 тис тонн минулого року. На підприємствах реалізовано 680,2 тис тонн птиці на забій, що на 5,8% більше за аналогічний період минулого року. Але негативним є той факт, що підприємства відправляють на забій 92,8% птиці [6].

Слід зазначити, що в виробництві продукції галузі птахівництва в Україні задіяні господарства населення і сільськогосподарські підприємства, і за останні роки спостерігаються значні зміни в структурі поголів'я птиці в цих категоріях господарств (рис. 5).

Рис. 5. Концентрація поголів'я птиці в с.-г. підприємствах та господарствах населення в Україні, %.

Джерело: сформовано авторами

Для більш наглядного дослідження проблем галузі, розглянемо виробництво продукції на прикладі товариства з обмеженою відповідальністю

«Братська куряча фабрика», розташованого в Первомайському районі Миколаївської області.

Виробнича потужність є важливим аспектом діяльності кожного підприємства, особливо в аграрному секторі. ТОВ «Братська куряча фабрика» спеціалізується на вирощуванні птиці, зокрема бройлерів, і володіє власною виробничою базою для цього. В табл. 1 наведено обсяги виробництва та реалізації м'яса птиці на підприємстві у натуральній та грошовій формі за 2020-2022 роки.

Таблиця 1.

**Обсяги виробництва та реалізації птиці ТОВ «Братська куряча фабрика»
Первомайського району Миколаївської області**

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022 р. до 2020 р. (+,-)	2022 р. до 2020 р. (%)
<i>Обсяг виробництва:</i>					
у натуральній формі, кг	611272	175180	223401	- 387871	36,54
у грошовій формі, тис грн.	13854	5225	8654	- 5200	62,46
<i>Обсяг реалізованої продукції:</i>					
у натуральній формі, кг	611272	175180	223401	- 387871	36,54
у грошовій формі, тис грн.	13854	5225	8654	- 5200	62,46

Джерело: сформовано авторами

З показників таблиці видно, що обсяги виробництва та реалізації м'яса птиці суттєво змінюються в період з 2020 по 2022 рік. У 2020 році підприємство виробило 611272 кг м'яса птиці, що склало 13854 тис грн. у грошовому еквіваленті. Проте протягом наступних двох років спостерігався падіння виробництва. За вартісними показниками, у 2022 році показник виручки від реалізації відновився та склав 8654 тис грн.

Ці дані свідчать про зміну виробничих обсягів на підприємстві та можливий вплив різних факторів, таких як попит на продукцію, виробничі процеси та фактори, пов'язані з воєнними діями, які вплинули на динаміку виробництва м'яса птиці.

На думку науковців «Оцінка ефективності функціонування підприємств передбачає встановлення тенденцій розвитку та виявлення певних закономірностей у динаміці оцінюючих показників» [8]. Таким чином в табл. 2 розглянемо динаміку показників поголів'я курей, обсягу реалізованої продукції, та основних фінансових показників ефективності виробництв на підприємстві. Ці показники є ключовими для визначення результативності підприємства та його ефективності в галузі вирощування птиці.

Таблиця 2.

**Ефективність та собівартість виробництва
м'яса птиці в ТОВ «Братська куряча фабрика» Первомайського
району Миколаївської області**

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022р. (+;-) до 2020 р.
Поголів'я курей, гол.	184702	175180	104252	-80450
Обсяг реалізованої продукції, ц	6112,7	1751,8	2234	-3878,7
Чистий дохід від реалізації, тис грн.	13931,2	9915,1	9737,7	-4193,5
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	11040,8	7044,6	7423,4	-3617,4
Собівартість 1 ц реалізованої продукції, тис. грн	1,8	4,0	3,3	1,5
Чистий прибуток (+), збиток (-), тис грн.	402,8	800,8	324	-78,8
Чистий прибуток (+), збиток (-) на 1 ц, тис грн.	0,1	0,5	0,1	0,1

Джерело: розраховано авторами

З показників таблиці видно, що у 2020 році поголів'я курей складало 184702 тис. голів, і підприємство виробило 6112,7 ц м'яса птиці, отримавши чистий дохід від реалізації на рівні 13931,2 тис грн. Собівартість реалізованої продукції складала 11040,8 тис грн., і собівартість 1 ц реалізованої продукції становила 1,8 тис грн. У 2021 році поголів'я курей скоротилося до 175180 тис. голів, і обсяг виробництва зменшився до 1751,8 ц м'яса. Це призвело до зниження чистого доходу до 9915,1 тис грн. та собівартості реалізованої продукції до 7044,6 тис грн. Собівартість 1 ц продукції збільшилася до 4,0 тис грн., але підприємству вдалося зберегти прибуток на рівні 0,5 тис грн. на 1 ц продукції.

У 2022 році поголів'я курей продовжувало скорочуватися до 104252 тис голів. Проте, підприємство виробило 2234 ц м'яса, і чистий дохід від реалізації залишився на приблизно однаковому рівні з минулим роком, дорівнюючи 9737,7 тис грн. Відбулося зростання собівартості реалізованої продукції до 7423,4 тис грн. та собівартість 1 ц продукції знизилася до 3,3 тис грн. У 2022 році чистий прибуток становив 324 тис грн., а прибуток на 1 ц продукції залишався на рівні 0,1 тис грн.

Загалом, з 2020 по 2022 роки спостерігається коливання собівартості, але вона залишається на прийнятному рівні, що дозволяє підприємству зберігати конкурентоспроможність на ринку. Важливо подальше спостереження за цим показником та вжиття заходів для зменшення собівартості та підвищення ефективності виробництва. За результатами аналізу можна визначити, що

підприємство показує стійку ефективність та здатність до збереження прибутковості в галузі вирощування м'яса птиці, навіть при зменшенні поголів'я курей та зміні виробничих обсягів.

Виходячи з оцінки факторів впливу на підприємство слід визначити такі слабкі сторони, як: вузький асортимент продукції; високі ціни на комбікорми; вузька спеціалізація; екологічні аспекти; брак робочої сили.

Серед загроз для галузі можна зазначити: несприятливу економічну та політичну ситуація в країні; зниження рівня цін на продукцію; посилення конкуренції; зростання темпів інфляції.

Цілком погоджуємося з науковцями щодо необхідності стратегічного управління та розвитку ринку продукції птахівництва України, які відмічають, що «повинно відбуватися стимулювання всієї діяльності підприємств птахівництва у напрямі імплементації інституційно-економічних заходів: забезпечення належного (достатнього для потреби внутрішнього ринку та експорту) рівня виробництва продукції птахівництва; розвитку природного потенціалу; поступовий перехід до інноваційних технологій» [9].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, аналізуючи сучасний стан галузі птахівництва в Україні, слід відзначити:

- незважаючи на політичні та економічні фактори, Україна залишається активним гравцем на світовому ринку, утримуючи 9-те місце серед найбільших експортерів продукції птахівництва, проте, слід відмітити зменшення поголів'я у 2022 році проти 2021 року на 21785,2 тис. голів;

- основну частку в структурі продукції птахівництва займають кури (83,9 - 92,3 %) . Частка гусей , качок та індиків у загальній структурі поголів'я птахів в Україні є незначною;

- на динаміку виробництва м'яса птиці в Україні вплинули такі фактори, як: зміна виробничих обсягів на підприємстві, попит на продукцію та виробничі процеси, пов'язані з воєнними діями.

Тому слід відмітити важливість постійного моніторингу та аналізу, спрямованого на забезпечення стабільного та ефективного розвитку птахівництва в Україні. Для стійкого розвитку виробництва важливо:

- врівноважити виробництво та постачання продукції відповідно до попиту;
- забезпечити перехід підприємств галузі до інноваційно орієнтованої моделі розвитку;

- підтримувати розвиток внутрішньої дистрибуційної мережі підприємств галузі для забезпечення покриття нових ринків;

- подолати екологічні проблеми та впровадити екологічно чисті практики у виробництво;

- врегулювати питання з забезпеченням кормами власного виробництва;

- впровадити використання високої якості продукції та ефективного управління для зменшення впливу змін в законодавстві та економічних факторів;

- розробити резервні плани у разі посилення конкуренції та виходу на ринок нових гравців;
  - удосконалити управлінські процеси та оптимізувати витрати для зменшення вразливості перед змінами в законодавстві та економічними факторами;
  - впровадити розвиток стратегій зменшення впливу конкуренції та зовнішніх загроз шляхом посилення слабких сторін підприємства.
- Перспективами подальших досліджень є формування стратегії розвитку підприємств птахівництва регіону.

Список використаних джерел:

1. Савченко Т. В., Саванчук Т.М. Сучасний стан і тенденції виробництва продукції птахівництва у регіонах України. *Економіка та суспільство*. 2022. №46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2049/1979> (дата звернення: 27.10.2023 р.)
2. Беженар І. М., Васюта Т. М. Стан та перспективи розвитку птахівництва в Україні. *Агросвіт*. 2015. № 18. С. 41–51.
3. Полегенька М.А. Аналіз сучасного стану виробництва продукції птахівництва України. *Економічна наука. Економіка та держава*. 2019. №3. С. 137 – 143.
4. Савченко Т. В. Фактори впливу на формування пропозиції продукції птахівництва у регіонах. *Економіка та суспільство*. 2023. №47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-69> (дата звернення 25.10.2023)
5. Стефанів О. Б. Деякі аспекти формування пропозиції на ринку продукції птахівництва в Україні. *Міжвідомчий науковий тематичний збірник «Птахівництво*. 2009. URL: <http://avianua.com/archiv/ptahivnictvo/64/23.pdf> (дата звернення: 27.10.2023 р.)
6. Птахівництво — у пріоритеті. URL: <https://agrotimes.ua/article/ptahivnyctvo-u-prioryteti/> (дата звернення: 27.10.2023 р.)
7. Статистичний збірник «Сільське господарство України». URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm (дата звернення: 17.10.2023 р.)
8. Шевченко А.А., Петренко О.П., Орлова В.О. Дослідження факторів впливу на ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств в Україні. *Scientific horizons*. 2020. Том 23, №. 9. с. 68-77. URL: <https://sciencehorizon.com.ua/ru/journals/tom-23-9-2020/doslidzhyennya-faktoriv-vplyvu-na-yefyektivnist-diyalnosti-silskogospodarskikh-pidpriyemstv-v-ukrayini> (дата звернення: 02.11.2023 р.)
9. Ніколюк О.В., Савченко Т.В., Бордун Т.В. Система управління розвитком ринку продукції птахівництва. *Економіка харчової промисловості*.

2022. Том 14. Випуск 3. С.19-23 URL: <https://doi.org/10.15673/fie.v14i3.2357> (дата звернення: 07.11.2023 р.)

References:

1. Savchenko, T.V. & Savanchuk, T.M. (2022) The current state and trends in the production of poultry products in the regions of Ukraine. *Economy and society*. 46. Retrieved from: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2049/1979> [in Ukrainian].
2. Bezhenar, I.M. & Vasyuta, T.M. (2015) State and prospects of development of poultry farming in Ukraine. *Agroworld*. 18. 41–51. [in Ukrainian]
3. Polegenka, M.A. (2019) Analysis of the current state of poultry production in Ukraine. *Economics. Economy and the state*. 3. 137 – 143. [in Ukrainian].
4. Savchenko, T.V. (2023) Factors influencing the formation of the supply of poultry products in the regions. *Economy and society*. 47. Retrieved from: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-69> [in Ukrainian].
5. Stefaniv, O. B. (2009) Some aspects of supply formation on the market of poultry products in Ukraine. *Interdepartmental scientific thematic collection "Poultry*. Retrieved from: <http://avianua.com/archiv/ptahivnictvo/64/23.pdf> [in Ukrainian].
6. Poultry breeding is a priority. Retrieved from: <https://agrotimes.ua/article/ptahivnyctvo-u-prioryteti/> [in Ukrainian].
7. Statistical collection "Agriculture of Ukraine". Retrieved from: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm [in Ukrainian].
8. Shevchenko, A.A., Petrenko, O.P. & Orlova, V.O. (2020) Study of influencing factors on the efficiency of agricultural enterprises in Ukraine. *Scientific horizons*. vol. 23. 9. 68-77. Retrieved from: <https://sciencehorizon.com.ua/ru/journals/tom-23-9-2020/doslidzhyennya-faktoriv-vplyvu-na-yefektivnist-diyalnosti-silskogospodarskikh-pidpriyemstv-v-ukrayini> [in Ukrainian].
9. Nikoliuk, O., Savchenko, T., & Bordun, T. (2022). Management system for the development of the market for poultry products. *Food Industry Economics*, 14(3). Retrieved from: <https://doi.org/10.15673/fie.v14i3.2357> [in Ukrainian].